

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐ

ՀՈԳԵԼՈՅՍ Տ. ՇՆՈՐՀՔ ՊԱՏՐԻԱՐԻՔ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆԻ

Տ. Շնորհք Պատրիարք Գալուստեան, աւագանի անունով Արշակ, ծնած է Իյտէ (Կեսարիա) 1913ին: Մանուկ հասակէն որբանալով՝ 1920ին կը մտնէ Թալասի Ամերիկեան որբանոցը, ատեն մը ետք փոխադրուելով Նազարէթի Ամերիկեան որբանոցը: 1927ի ամբան կ'ընդունուի Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց Վարժարանը, ուր աչքի կը զարնէ իր ուշիմութեամբ ու աշխատասիրութեամբ: 1932ին, աւարտելով վարժարանի ընթացքը, Սարկաւազ կը ձեռնադրուի Թորգոմ Պատրիարքէն եւ կ'անցնի Ընծայարանի բաժինը: Անոր եռամեայ ընթացքն ալ յաջողապէս աւարտելով, 4 Օգոստոս 1935ին, Վարդապետի տօնին, Նոյն մեծագործ Պատրիարքէն կը ձեռնադրուի կուսակրօն Քահանայ, իրեն օծակից ունենալով Արթուր Արղ. Հատիտեանը (ապա կարգաթող):

Նորընծայ արեղայի վանուցս մէջ վարած պաշտօններէն առաջինը կ'ըլլայ փոխ Տեսչութիւնը Ժառ. Վարժարանին եւ Ընծայարանին (1936 - 1937): Նոյն ատեն կ'ըլլայ Դաւագանակիրը իր հոգեծնողին ու կը ստանձնէ դասեր զոյգ վարժարաններուն մէջ: 1937ին կը ստանայ Վարդապետական աստիճան ու կը նշանակուի Տեսուչ Ս. Յակոբեանց Տպարանին եւ փոխ Խմբագիր «Սիոն» պաշտօնաթերթին, ուր կարելի է հանդիպիլ իր ստորագրութեան՝ կրօնական յօդուածներու ներքեւ: 1940ին կը հեռանայ Ս. Քաղաքէն, նախ Հայֆա, ուր տարի մը կը վարէ հովուական պաշտօն, եւ ապա Անթիլիաս, ուր երեք տարիներ կը վարէ Տեսչութիւնը Մ. Տ. Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեմանին: Բ. Համաշխարհային Պատերազմի զինադադարին զինք կը գտնենք Լոնտոն, իրեւ Հոգեւոր Տեսուչ: Հոն եւս երեք տարիներ մնալէ ետք կ'անցնի Սմերիկա, հրաւերովը Առաջնորդ Տիրան Եպս. Ներսոյեանի: Հոն նախ կը հովուէ Փէթըրսընի եւ շրջակայից հայութիւնը (Նիւ Ճըրզի) եւ ապա, 1950ին, փոխադրուելով Նիւ Եորք, կը ստանձնէ Խմբագրութիւնը Առաջնորդարանի «Հայաստանեայց Եկեղեցի» պաշտօնաթերթին: 1952ին կը ստանայ Մայրաքոյն Վարդապետութեան աստիճան եւ կը փոխադրուի Լոս Անճելես, ընտրուած ըլլալով Առաջնորդ Գալիֆորնիոյ Քեմին: Երեք տարիներ ետք Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ կ'ընդունի Եպիսկոպական Օծում՝ նորընտիր Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսէն: 1956ին կը վերադառնայ Ս. Աթոռ, կը վերստանձնէ դասաւանդութիւնը Ընծայարանէն ներս եւ, 25 Մարտ 1957ին, Տիրան Արքեպս. Պատրիարք ընտրուելէն հինգ օրեր ետք, կ'ընտրուի Լուսարարապետ Ս. Աթոռոյ:

1960 տարւոյ Ամանորի վաղորդայնին, Տ. Շնորհք Եպիսկ., Տ. Թորգոմ Վրդ. Մանուկեանի եւ Տ. Վազգէն Վրդ. Գրպըրսլեանի (այժմ կարգաթող) հետ, Յորդանանեան իշխանութեանց հրահանգով կը հեռացուի Երուսաղէմէն: 11 Հոկտեմբեր 1961ին, վախճանեալ Դարեգին Պատրիարք Խաչատուրեանի իբր յաջորդ, կ'ընտրուի Պատրիարք Կ. Պոլսոյ Աթոռին: Քահ կը բարձրանայ 1962 տարուան երրորդ օրը:

Երեք տասնամեակներու մօտեցող իր Պատրիարքութեան շրջանին, Շնորհք Արք. բազան հովուական այցելութիւններ տուած է աշխարհի տարածքին ջրուած բազմաթիւ հայ գաղութներու, մխիթարելով եւ ամրապնդելով տարասփիւռ իր ազգակիցները եւ մխիթարուելով ինքնին: Եւ այս՝ հակառակ իր առողջական վիճակի գրեթէ մնայուն փափկութեան: 1985ին տօնուած է իր Քահանայութեան Յիսնամիայ Յորեմեանը, պատշաճ շուքով ու հանդիսութեամբ:

Արբազանին անշնչացած մարմինը Ս. Էջմիածնէն բերուած է Իսթանպուլ, ուր 18 Մարտի Կիրակին կատարուած է վերջին Օծումը եւ յուղարկուորութիւնը, նախագահութեամբ Մայր Աթոռոյ Դիւանապետ Ներսէս Արքեպս. Պօղոսեանի:

Մաղթենք որ Տէրը լայն բանայ իր արքայութեան դռները վաստակաշատ Պատրիարքի հոգւոյն զիմաց եւ արժանաւոր յաջորդ մը յարուցանէ Պոլսոյ թափուր գահին:

Երջանկայիշատակ
Տ. ՇՆՈՐՀԻ Ա. ԱՐՔ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ
Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ